

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. de Minister E. Wiebes
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

23 november 2017

Betreft

Consultatiereactie van het Platform Hoogspanning op de consultatie van het concept Besluit verplaatsen en verkabelen hoogspanningsverbindingen

Inleiding

Het kabinet verzamelt via een internetconsultatie reacties over de inhoud en uitvoerbaarheid van het concept Besluit verplaatsen en verkabelen hoogspanningsverbindingen. Graag maakt het Platform Hoogspanning¹ gebruik van de geboden mogelijkheid om te reageren. Onze reactie mag openbaar worden gemaakt.

Wij ondersteunen het doel van het wetsvoorstel Voortgang Energie Transitie en het bijbehorende "Concept Besluit verplaatsen en verkabelen hoogspanningsverbindingen". Het Besluit verduidelijkt welk deel van de kosten die een netbeheerder maakt wordt betaald door de indiener van het verzoek voor de uitvoering van een verzoek tot verplaatsen of vervanging van een bovengronds gedeelte door een ondergronds deel. Ook definieert dit besluit de bestanddelen waaruit die kosten in ieder geval bestaan. Wij stellen het zeer op prijs dat het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) de afgelopen periode met het Platform in gesprek ging over het concept wetsvoorstel en de concept AMvB.

Verduidelijking van decentrale bijdrage noodzakelijk

Het verkabelingsvraagstuk is een decentraal vraagstuk waar provincies en gemeenten al een aantal jaar mee worstelen. Het verkabelingsprogramma is ontwikkeld om de maatschappelijke onrust weg te nemen rondom het wonen onder hoogspanningsverbindingen. Veel gemeenten zijn veelal niet in staat om een verzoek tot uitvoering zelfstandig aan te vragen omdat zij de financiering voor verkabeling niet rond kunnen krijgen. In het wetsvoorstel is daarom opgenomen dat een verzoek gezamenlijk kan worden ingediend door gemeenten en provincies, waarmee ook de kosten kunnen worden verdeeld. De huidige ontstane situatie is volgens de minister van EZK immers ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Rijk, provincies, gemeenten en netbeheerders. Daarmee verwacht de minister ook een bijdrage van de provincies. Deze hebben echter nog weinig bereidheid getoond om hier hun verantwoordelijkheid in te nemen. Ook in de AMvB

¹ Het Platform is een netwerk van ruim twintig gemeenten die te maken hebben met vraagstukken rondom hoogspanningsverbindingen en zet zich met steun van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in om lokale belangen te vertegenwoordigen richting Rijk, provincies en netbeheerders. Ook de gemeente Deventer steunt de reactie van het Platform ondanks dat zij geen lid zijn van het Platform.

staan helaas geen duidelijke afspraken over de bijdrage van provincies.

Het Platform pleit er daarom voor dat de Tweede Kamer de verkabelingsparagraaf pas behandelt als afspraken rondom de verdeling tussen gemeenten en provincies concreet zijn uitgewerkt op landelijk niveau of de decentrale bijdrage aanzienlijk is verlaagd. Voor alle partijen is dan duidelijk waar zij aan toe zijn. Gemeenten hebben zonder deze stap in het behandelproces geen zekerheid en zijn veelal financieel niet in staat om de verkabeling of verplaatsing uit te voeren, waarmee dit onderdeel van het wetsvoorstel zijn doel voorbij schiet. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Verkabeling/verplaatsing onderdeel van de energietransitie

Naast de verantwoordelijkheid die de provincies hebben voor de huidige situatie ligt hier voor hen ook een kans door het verkabelingsprogramma te integreren in de plannen voor de energietransitie. Met het oog op de energietransitie zal de energie-infrastructuur en specifiek het stroomnet immers flink worden uitgebreid. Daarom is het Platform Hoogspanning in gesprek met EZK en het Interprovinciaal Overleg (IPO) om landelijk met gemeenten en provincies af te spreken de verkabeling een vast onderdeel te maken van de regionale energietransities. Het is van belang dat daarin specifieke voorwaarden worden gesteld aan de bijdrage.

Mogelijk alternatief: verlaging decentrale bijdrage

Het Platform Hoogspanning wil voorkomen dat er een impasse ontstaat, wanneer er geen toezeggingen komen van de provincies. Zo bevinden de gesprekken tussen EZK, het IPO en het Platform over de integratie van verkabeling in de energietransitie zich nog in een beginstadium en is er geen zicht op de termijn waarbinnen hier duidelijkheid over wordt bereikt en of definitieve afspraken tot stand komen. Wanneer de provincies geen toezeggingen doen over een financiële bijdrage, zal de uitvoering van de verkabeling grotendeels niet door kunnen gaan.

Het Platform Hoogspanning wil dit voorkomen en stelt voor de hoogte van de decentrale bijdrage naar beneden bij te stellen als ultimum remedium. Want bij een AMvB die in de praktijk niet uitgevoerd kan worden vanwege gebrek aan financiële middelen, is niemand gebaat. Als de decentrale bijdrage significant (40%-60%) lager uitvalt is de uitvoering van het Besluit een reëlere optie.

Inhoudelijke reactie op het concept Besluit

Hieronder treft u onze verdere inhoudelijke reactie, met als intentie een verduidelijking van het voorgestelde Besluit.

- Artikel 2
lid 1: zowel onderdeel a als onderdeel b dienen aangepast te worden. Graag zien wij in de AMvB opgenomen dat een aanzienlijke verlaging (40 – 60%) op de decentrale bijdrage wordt toegepast. Dit voorkomt dat de verkabelingsparagraaf in een impasse terecht komt als de gesprekken tussen het Rijk, gemeenten en provincies geen oplossing bieden.
- Artikel 4
lid 4, onderdeel a regelt dat kosten voor voorgenomen investeringen in het te verplaatsen of vervangen deel van het net in mindering kunnen worden gebracht op de kosten voor uitvoering van een verzoek als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b. Dit kan "voor zover de investering was voorzien ten tijde van het verzoek laatst vastgestelde investeringsplan". Om als gemeente hier daadwerkelijk gebruik van te maken vraagt het Platform om deze mogelijkheid uit te breiden voor het geval

gemeenten op de wachtlijst staan voor vervanging of verplaatsing.

Een voorstel is dat dit kan voor zover de investering was voorzien "ten tijde van het starten van de werkzaamheden ten behoeve van het uitvoeren van het verzoek" in plaats van "ten tijde van het verzoek".

- Overige toevoeging:

Volgens artikel 6 vallen gemeenten automatisch onder de uitkoopregeling wanneer vervangen of verplaatsen niet haalbaar is. Er zijn echter ook gemeenten die vanwege de kosten of andere redenen ervoor kiezen om niet te verkabelen of te verplaatsen, maar waarbij toch enkele woningen zich loodrecht onder hoogspanningslijnen bevinden. Ook voor deze burgers zoeken wij een oplossing.

Het Platform Hoogspanning zou daarom voor deze gemeenten gespecificeerd willen hebben wanneer deze in aanmerking kunnen komen voor de uitkoopregeling. Het Platform ziet hiervoor ruimte in dit Besluit.

Uiteraard zijn wij bereid tot een nadere toelichting op deze consultatiereactie.

Met vriendelijke groet,

Joop Klinkhamer, voorzitter Platform Hoogspanning

p.a. Gemeente Oostzaan
Kerkbuurt 4
1511 BD Oostzaan

emailadres: joop.klinkhamer@oostzaan.nl